

Róth Marcell Mint Katona

Ezen a képen apám [Róth Marcell] látható, jobbról az első. Ez a kép még a katonai éve alatt készült, de nem tudom, hol.

Apám Karánsebesen született, 1892-ben. Ott járt elemi iskolába. A polgárit nem tudom, hol végezte [Orvos apja nyilvánvalóan nem polgári iskolát végzett, hanem gimnáziumi érettségit szerzett. -- A szerk.]. Valószínűleg azt is ott, vagy a környéken. Apám orvos volt, sebész. Apu családja elég szegény volt, de borzasztóan támogatták a testvérei, főleg a Giza néni. Az orvosi egyetemet több helyen végezte. Egy időben anyám testvérével, Lóránt Pista bácsival még Prágában is tanult, de a tanulmányait Budapesten fejezte be. Prágában természetesen németül tanult, hiszen a német is anyanyelve volt.

Az első világháborúban katonaorvos volt Galíciában. Ott nagyon magas kitüntetést kapott, azt hiszem, Mária Terézia rendet. Nekem egyszer megmutatta nagy nehezen. Sose beszélt róla, nem viselte. Annyit tudok, hogy egyszer elfogták az egész lazarettet (kórház) az oroszok, de valahogy kiszabadultak. Végigcsinálta a háborút, és utána a magyar Vörös Hadseregben volt orvos, 1918 után. Apám egyébként nagyon baloldali volt. A román hadsereg elfogta, és egy internálótáborba került, valahol Bihar megyében, 1919-ben.

Abból a táborból szabadították ki a testvérei, utána rögtön Kolozsvárra ment. Abban az időben az erdélyi nagyvárosok -- mint Kolozsvár, Temesvár vagy Arad -- minden szempontból nagyon nívós életet biztosítottak sokak számára. Abban az időben "divat" volt ezekben a városokban élni. Szerintem apám számára ez is vonzó lehetett, meg valószínűleg itt ajánlottak neki munkát. Rokonunk Kolozsváron abban az időben nem volt. Kolozsváron apu elég hamar, 1920 körül, magántanár lett a kolozsvári orvosi egyetemen. Ő volt az első magyar kisebbségi magántanár az egyetemen. Zsidó is volt és magyar is.